

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (p-MIEK)	TELEFOONNUMMER	+31621124703
		E-MAILADRES	hans.rijnten@provincie- utrecht.nl
DATUM	28-03-2023	DOMEIN/OPGAVE	SLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1457258195-140	TEAM	ECO
VAN	Hans Rijnten	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Essen
BIJLAGEN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bijlage 1: Brief Stand van zaken p-MIEK provincie Utrecht 2. Bijlage 2: P-MIEK Tussenproduct Regionale Uitdagingen provincie Utrecht 3. Bijlage 3: Landelijk afwegingskader p-MIEK 4. Bijlage 4: Conceptpersbericht Aanpak netcongestie		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Het elektriciteitsnet in de provincie Utrecht zit vol. Grootschalig opgewekte duurzame energie kan niet meer worden teruggeleverd aan het net en grootverbruikers van elektriciteit kunnen niet meer worden aangesloten. In dit kader zijn de provincies gevraagd vanuit hun rol als ruimtelijk regisseur te helpen bij de afstemming van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie op de investeringsplannen van de netbeheerders. Hiervoor stellen wij een zogenaamd provinciaal meerjarenprogramma infrastructuur energie & klimaat (p-MIEK) op. Met het Rijk en IPO is afgesproken dat de provincies dit p-MIEK zo mogelijk op 31 maart 2023 opleveren. Dit is voor veel provincies, waaronder provincie Utrecht niet haalbaar. Wij sturen daarom een brief aan het Ministerie van Economische Zaken & Klimaat (EZK) waarin wij een toelichting geven op de wijze waarop wij samen met de regio's en de netbeheerders in bredere zin invulling geven aan het vraagstuk van netcongestie. In deze brief leveren wij ook een tussenproduct op van het p-MIEK. Deze brief inclusief bijlagen sturen wij mee met deze Statenbrief.

Inleiding:

De provincie Utrecht is flink in ontwikkeling; woningbouw, bedrijventerreinen, opwekking van duurzame energie en mobiliteit strijden om de schaarse ruimte. De energie-infrastructuur dient de energievraag en -aanbod van deze ontwikkelingen te faciliteren. Tot op heden was dit een relatief voorspelbaar proces van planning en investeringen in de elektriciteitsinfrastructuur door de netbeheerders. De transitie naar duurzame energie en geopolitieke ontwikkelingen maken dit proces onzeker, complex en als gevolg daarvan steeds moeilijker te voorspellen. Als gevolg hiervan is de transportcapaciteit op het elektriciteitsnet niet meer voldoende. De versnelling van de energietransitie zorgt voor steeds meer decentraal opgewekte elektriciteit door zon en wind. En aan de andere kant schakelen steeds meer bedrijven om van gas op elektriciteit door de onzekere situatie op de gasmarkt onder invloed van de oorlog in Oekraïne. Tegelijkertijd zijn we een van de snelst groeiende regio's waar 10.000 woningen

per jaar moeten worden bijgebouwd. Dit leidt nu tot problemen; Scholen, ziekenhuizen en winkels voor nieuwe woonwijken zoals bijvoorbeeld in Merwedekanaalzone kunnen niet meer worden aangesloten op het elektriciteitsnet, bedrijven kunnen niet meer groeien en plannen voor uitbreiding van de laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer staan op de tocht.

Dat is de reden dat het Rijk en de netbeheerders de provincies hebben gevraagd hierin vanuit hun rol als ruimtelijk regisseur een rol te pakken; Zorgen voor een betere afstemming tussen de ruimtelijke plannen van de provincie en regio's en de toekomstige investeringsplannen van de netbeheerders middels het p-MIEK. Daarnaast zijn wij als provincie Utrecht ook op andere manieren betrokken bij het vraagstuk van de netcongestie; het helpen versnellen van ruimtelijke procedures voor de realisatie van de netinfrastructuur en aan de slag met slimme oplossingen voor lokale initiatieven. Dit is beschreven in de statenbrief 'Startnotitie energie-infrastructuur' (PS2022MM83) en bijbehorende startnotitie. In de brief aan het Ministerie van EZK geven wij een actueel overzicht van de stand van zaken op deze drie sporen. Voor de aansturing van deze drie sporen hebben we in lijn met het adviesrapport Landelijk Actieplan Netcongestie van Ben Voorhorst een Energy Board ingericht. Ook hierover treft u nadere informatie aan in de brief.

Vervolgprocedure / voortgang:

De komende maanden werken wij het tussenproduct verder uit tot een eerste versie van het p-MIEK richting de zomer 2023. In dit eerste p-MIEK richten we ons vooral op de prioritering en programmering van de investeringsplannen van de netbeheerders. Dit is voor alle partijen een nieuw proces, waarbij nieuwe inzichten ontstaan en ook sprake is van een leerproces. De volgende editie (p-MIEK 2.0) zullen we verrijken met een duidelijke visie op de ontwikkeling van de energie-infrastructuur. Dit zal breder zijn dan alleen elektriciteit, maar ook gaan over bijvoorbeeld warmte en waterstof.

Het Rijk heeft een afwegingskader opgesteld als hulpmiddel voor het integraal afwegen van investeringen in regionale energie-infrastructuur (zie bijlage 3). In de maanden april en mei worden een aantal ambtelijke en bestuurlijke werksessies 'prioriteren en programmeren' georganiseerd om meer gevoel te krijgen bij de werking van het afwegingskader op basis van het beleidskader en in combinatie met de ontwikkelvarianten. Het landelijke afwegingskader wordt als uitgangspunt gebruikt om mee te 'oefenen' en op basis van deze ervaringen waar nodig bijgesteld tot een meer provincie Utrecht specifiek kader.

De provincie kiest ervoor om voor deze eerste p-MIEK geen energievisie op te stellen. Het ontbreekt aan de tijd om hier een volwaardig proces op te zetten en bovendien staan de doorwerking van de verkiezingen voor provinciale staten het formuleren van een nieuwe energievisie op dit moment in de weg. Een uitgebreide visie op het totale energiesysteem inclusief warmte en waterstof zal wel onderdeel uitmaken van het volgende p-MIEK in 2025.

Wat	Wie	Wanneer
Tussenproduct p-MIEK naar Ministerie EZK	Energy Board, provincie Utrecht	31 maart 2023
Werksessies prioriteren en programmeren	Energy Board, College GS	April/mei 2023
Concept p-MIEK bespreken in RES-regio's	U16, regio Amersfoort en Foodvalley	Juni 2023
p-MIEK 1.0 vastgesteld in College GS	GS met Statenvoorstel aan PS	4 juli 2023
Visie energie-infrastructuur (P-MIEK 2.0)	Energy Board, regio's, gemeenten	2024/2025

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen